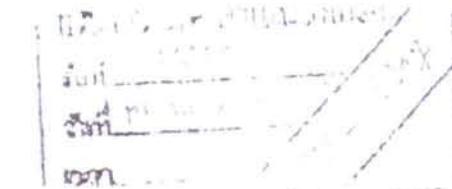

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0601/212

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าข้าววังน้ำ กรุงเทพฯ 10200

๑ เมษายน 2538

เรื่อง หารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับมาตรา 26 (4) แห่งพระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถ้างถึง (1) หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ 0737.1/13265
ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2537
(2) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป 6988
ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2537

ลิ๊งค์ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินที่จะมีผลเป็นการเด็ดขาด
ป่าสักวนแห่งชาติ

ตามหนังสือของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ถ้างถึง (1) กระทรวงเกษตรฯ
และสหกรณ์ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาดังกล่าว
เกี่ยวกับผลของการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน
ในพื้นที่ป่าสักวนแห่งชาติรวม 2 ปีราการ ดังนี้

(1) เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าสักวนแห่งชาติ
ป่าไผ่ปานนึงแล้ว ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว (หรือเมื่อ
พระราชบัญญัติกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินที่ใช้บังคับในท้องที่นั้นไปก่อนแล้ว) พระราชบัญญัติกา
กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินจะมีผลเป็นการเด็ดขาดในป่าสักวนแห่งชาติแปลงนั้นทันที หรือไม่
ประการใด

(2) ความว่า "... เมื่อ ส.ป.ก. จยน่าที่ดินแปลงใดในส่วนนี้ไปดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชนครุษฎีกากำหนดเขตบัญชูที่ดินมีผลเป็นการเด็ดขาด ป่าส่วนแห่งชาติ..." ข้อความที่ขึ้นเด่นได้ หมายถึง เมื่อ ส.ป.ก. ใช้ด่าดำเนินการสำรวจรังวัดและออกเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ในพื้นที่แปลงนั้นเรียบร้อยแล้ว หรือ หมายถึง เมื่อ ส.ป.ก. มีแผนงานที่จะสำรวจแปลงที่ดินของราชภูรานั้นที่ แปลงนั้น หรือหมายถึง เมื่อ ส.ป.ก. กำลังดำเนินการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินของราชภูรานั้น หรือมีความหมายครอบคลุมเนี้ยงได้ และส่านักงานฯ ได้มีหนังสือที่อ้างถึง (2) ข้อให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดตั้งผู้แทนไปร่วมมือจังหวัดเชิง ข้อเท็จจริง ดังความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บันทึก คณะกรรมการภูมิภาคี(กรรมการร่างกฎหมาย คณที่ ๖)พิจารณา ปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้วมีความเห็น ดังนี้

(1) พระราชนครุษฎีกากำหนดเขตบัญชูที่ดินไม่ได้มีผลเป็นการเด็ดขาด ป่าส่วนแห่งชาติกันที่ เนื่องจากมีการประกาศใช้บังคับพระราชบัญชีกากรกำหนดเขตบัญชูที่ดินแล้ว พระราชนครุษฎีกากรกำหนดเขตบัญชูที่ดินเป็นเงื่องการกำหนดเขตของ กทดินที่จะทำการบัญชูที่ดินเท่านั้น ไม่ได้มีผลเป็นการเด็ดขาดป่าส่วนแห่งชาติกันที่ นั้นที่ป่าส่วนแห่งชาติอังคงเป็นพื้นที่ป่าส่วนแห่งชาติอยู่เป็นเดิม เนื่องแต่นักงาน เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าส่วนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 นั้น กัญญากรกำหนดให้นักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการบัญชูที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 เป็นผู้ดำเนินการแทนนักงานเจ้าหน้าที่ตามกัญญากรว่าด้วยป่าส่วน แห่งชาติ และส่านักงานกราบบัญชูที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีหน้าที่จะต้องกันพันที่ที่ใช้ ในการกิจกรรมของกรมป่าไม้ตามความเหมาะสมสมควรแต่ละพันที่ส่องคืนให้แก่กรมป่าไม้ตามด้วย คณหัวรุ่มนตรีเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ ต่อไป

(2) สำหรับความหมายของความว่า "... เมื่อ ส.ป.ก. จยน่าที่ดินแปลงใด ในส่วนนี้ไปดำเนินการบัญชูที่ดินเพื่อเกษตรกรรม..." นั้น ความดังกล่าวมีความหมาย เพียงว่า เมื่อส่านักงานกราบบัญชูที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีความร้อนที่จะน่าที่ดินแปลงได้ ในเขตที่ประกาศในพระราชบัญชีกากรกำหนดเขตบัญชูที่ดินไปดำเนินการบัญชูที่ดิน แน่นอนแล้ว และส่านักงานกราบบัญชูที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีหมายความร้อนทั้งบปะมาฯ เพียงนอย่างที่จะดำเนินการได้กันที่ พระราชนครุษฎีกากรกำหนดเขตบัญชูที่ดินดังกล่าวก็จะมีผล เป็นการเด็ดขาดป่าส่วนแห่งชาติเฉพาะที่ดินในแปลงนั้น

รายละเอียดของความเห็นป rak yutam มันทึกไว้ได้ เสนอมาพร้อมหนังสือชื่อ^น
 และในการพิจารณาเรื่องนี้มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้และสำนักงาน
 การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักนายกรัฐมนตรี)
 คณะรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบเบื้องต้นเรื่อง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาได้แจ้ง
 ผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดความเหมาะสมเป็นด้วยแล้ว
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

๒๕๖๑

(นายไนคร์ ตันเต็มกิริพันธ์)

เลขานุการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานเลขานุการรัฐ

โทร. 2220206-9

โทรสาร 2241401

2263611-2

บันทึก

เรื่อง การกำหนดเขตบัญชีดินที่จะมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือ ล้วนที่สุด ที่ กษ 0737.1/13265
ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2537 หารือมาขึ้นสานักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า
ด้วยรัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดการบัญชีดินในที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ ให้สามารถ
ครอบคลุมพื้นที่ได้โดยเฉลี่ยปีละประมาณ 4 ล้านไร่ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ
วันที่ 4 พฤษภาคม 2536 ให้กรมป่าไม้มอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าไม้สาธารณะ
ที่เลื่อมส่วนกลาง มีราชโองการเข้าถือครองทักษิณอยู่ ให้ ส.ป.ก.นำไปบัญชีดิน จาก
นโยบายรัฐบาลตั้งกล่าว กรมป่าไม้ได้รายงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่งมอบ
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในส่วนจ้างแบบเป็นเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมสมต่อการเกษตร และเขต
พื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ ให้ ส.ป.ก.นำไปค่าเนินการบัญชีดิน ปัจจุบันมอบไปแล้ว
ประมาณ 44 ล้านไร่ ซึ่ง ส.ป.ก.ได้นำพื้นที่ดังกล่าวไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดเขตบัญชีดินแล้วบางส่วน และบางส่วนอยู่ในระหว่างเร่งรัดค่าเนินการ
แต่เนื่องจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (พื้นที่ป่าที่เหมาะสมสมต่อการเกษตรและพื้นที่ป่า
เพื่อเศรษฐกิจ) ที่กรมป่าไม้มอบให้ ส.ป.ก.นำไปค่าเนินการบัญชีดินนั้น กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้กรมป่าไม้มอบให้ทั้งพื้น ท่าให้พื้นที่บางส่วนที่กรมป่าไม้
มีภาระผูกพันตามรายเบื้อง และกฎหมาย (พื้นที่อนุญาตใช้ประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วย
ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่สวนปา หมู่บ้านป่าไผ่ พื้นที่ สก.) และพื้นที่บางส่วนที่มีสภาพป่า
อยู่ในพื้นที่ที่กรมป่าไม้มอบให้ ส.ป.ก.ด้วย ซึ่งการมอบแต่ละครั้ง กรมป่าไม้ได้แจ้งให้
ส.ป.ก.ทราบด้วยว่าจะต้องค่าเนินการให้ถูกต้องตามรายเบื้อง กฎหมาย นโยบาย
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และไม่เข้าค่าเนินการในพื้นที่ที่มีสภาพป่า แต่ถ้ายังไร้ความสามารถ
เมื่อ ส.ป.ก.ค่าเนินการประกาศสาธารณรัฐกฤษฎีกากำหนดเขตบัญชีดิน ส.ป.ก.
ได้ประกาศคลุมทั้งพื้นที่ที่กรมป่าไม้มีภาระผูกพันตามรายเบื้อง กฎหมาย และพื้นที่ที่มีสภาพป่า
ด้วย ท่าให้มีปัญหาว่า พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติส่วนที่พระราชบัญชีกากำหนดเขตบัญชีดิน
ประกาศคลุมทั้งหมดนั้น จะพื้นจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามนัยมาตรา 26 (4)
ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีดินหรือไม่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับรายงานจากการป่าไม้ว่า กรมพัฒนาป่าส่วนแห่งชาติบางส่วนที่ได้มีพระราชบัญญัติกำหนดเขตป่าอุปถัมภ์คืนคลุมทับแล้ว กรมป่าไม้มีความเห็นว่าไม่น่ามีผลก้าวให้คืนนั้นพ้นจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติทันที ตราบใดที่ ส.ป.ก. ไม่เข้าดำเนินการป่าอุปถัมภ์คืนในบริเวณพื้นที่นั้น แต่ยังไงก็ตาม เนื่องจากจังหวัดท้องที่ได้หารือกรมป่าไม้ถึงปัญหาในทางปฏิบัติตั้งกล่าวข้างต้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นควรหารือสำนักงานคณะกรรมการการอุปถัมภ์ กับชาวบ้านตรา 26 (4) แห่งพระราชบัญญัติการป่าอุปถัมภ์คืนเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการป่าอุปถัมภ์คืนเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ดังนี้

- เมื่อคณะกรรมการต้องการป่าอุปถัมภ์คืนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไม้ป่าหินแห่งนั้นแล้ว ต่อมามีพระราชบัญญัติกำหนดเขตป่าอุปถัมภ์คืนในพื้นที่ดังกล่าว (หรือมีพระราชบัญญัติกำหนดเขตป่าอุปถัมภ์คืนใช้บังคับในท้องที่นั้นไปก่อนแล้ว) พระราชบัญญัติกำหนดเขตป่าอุปถัมภ์คืนจะมีผลเดิมก่อนป่าสงวนแห่งชาติแปลงนั้นทันที หรือไม่ ประการใด
- ความว่า "... เมื่อ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการป่าอุปถัมภ์คืนเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชบัญญัติกำหนดเขตป่าอุปถัมภ์คืนมีผล เป็นการเดิมก่อนป่าสงวนแห่งชาติ...." ข้อความที่มีดังนี้ได้ หมายถึง เมื่อ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการสำรวจวัดและออกเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ในพื้นที่แปลงนั้นเรียบร้อยแล้ว หรือหมายถึงเมื่อ ส.ป.ก. มีแผนงานที่จะสำรวจแปลงที่อยู่ของราษฎรในพื้นที่ แปลงนั้น หรือหมายถึง เมื่อ ส.ป.ก. กำลังดำเนินการสำรวจวัดแปลงที่อยู่ของราษฎรที่ดิน ของราษฎรในพื้นที่แปลงนั้น หรือมีความหมายครอบคลุมเช่นกัน

คณะกรรมการการอุปถัมภ์ฯ (กรรมการผู้จัดการ ๘) ผู้จัดการป่าอุปถัมภ์ ข้อหารือดังกล่าวโดยพิจารณาด้วยความตั้งใจจริงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้และสำนักงานการป่าอุปถัมภ์คืนเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขานุการคณะกรรมการต่างกัน) แล้ว ผู้แทนสำนักงานการป่าอุปถัมภ์คืนเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เดิมคณะกรรมการต้องการป่าอุปถัมภ์คืน เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2536 อนุมัติ ให้ดำเนินการป่าอุปถัมภ์คืนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้จำแนกไว้เป็นพื้นที่ที่หมายกำหนด การเกษตร (ที่ดิน ๑๐) ซึ่งสำนักงานการป่าอุปถัมภ์คืนเพื่อเกษตรกรรมและกรมป่าไม้ก็ได้

ดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในเรื่องนี้ร่วมกันโดยไม่มีปัญหาในการปฏิบัติต่อข้างใด แต่ค่าตอบแทนจะมีมิติเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2537 อนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในพื้นที่ป่าส่วนแห่งชาติในเขตเศรษฐกิจเสื่อมโทรม (เขตนี้ อ.) กรมป่าไม้ได้เร่งรัด ส่งมอบพื้นที่ป่าส่วนแห่งชาติให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ท้าให้ไม่สามารถตรวจสอบพื้นที่จริงในขณะส่งมอบพื้นที่ป่าส่วนแห่งชาติ เป็นเหตุให้กรมป่าไม้ ไม่ได้กันพื้นที่ที่กรมป่าไม้มีภาระผูกพันกับเอกชนหรือส่วนราชการ พื้นที่ส่วนป่า พื้นที่ไม่มีสภาพป่า และพื้นที่กิจกรรมของกรมป่าไม้อื่น ๆ กรมป่าไม้เกรงว่าอาจมีปัญหาในการปฏิบัติหากพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นภาระเนื่องด้วยป่าส่วนแห่งชาติ กันที่ ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นว่า ไม่น่าจะมีปัญหาในการปฏิบัติ แต่ข้างใดเนื่องจากส่วนราชการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเองมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินไม่มีผลเป็นภาระเนื่องด้วยป่าส่วนแห่งชาติกันที่ ทั้งนี้ แล้วแต่ว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีแผนงานและงบประมาณที่จะดำเนินการปฏิรูปในพื้นที่นั้น เมื่อไร

สำหรับปัญหาที่ 1 นั้น กรรมการร่วมกุழขาย 呂 ดย์ ที่ เห็นว่า ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในเรื่องนี้ปรากฏว่า คณะกรรมการรัฐได้มีมติเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2537 อนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจที่เห็นควรอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าส่วนแห่งชาติในเขตเศรษฐกิจเสื่อมโทรม จดให้รับความเห็นของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติไปดำเนินการ ดังนี้

1. การสำรวจวัดเนื้อออกเอกสารลักษณ์ ส.ป.ก. 4-01 ในพื้นที่ ป่าส่วนแห่งชาติในเขตเศรษฐกิจเสื่อมโทรม ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส.ป.ก.) ดำเนินการเฉพาะในพื้นที่ที่มีรายชื่อถือครองท่ากันแล้วเท่านั้น

2. สำหรับพื้นที่ที่ยังไม่มีรายชื่อถือครองท่ากัน พื้นที่ที่มีสภาพและลักษณะ ท่าการเกษตรไม่คุ้มค่า พื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศน์ และพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์ไว้ เพื่อให้ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกันนั้น ให้กันไว้ในกิจกรรมของกรมป่าไม้ ตามความ เหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น สนับสนุนให้เอกชนและประชาชนในท้องถิ่นปลูกสร้าง สวนป่า จัดเป็นที่เพาะชำกล้าไม้ จัดเป็นป่าชุมชนสำหรับผลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน จัดเป็นสวนรุกษชาติ เป็นต้น

3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส.ป.ก.) ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม
ผู้จารณาแก้ไขกฎหมายบัญชีรูปที่ดินเพื่อให้สามารถพิจนากรวบถือครั้งเดียวในพื้นที่ที่อยู่ในเขต
บัญชีรูปที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ

การมีการค่าเนินการเกี่ยวกับการกำหนดเขตบัญชีรูปที่ดิน นั้น บกบัญชีดิ
มาตรา 26¹ (4) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนักบัญญัติการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2532 กำหนดด้วยความค่าเนินกราฟไว้ว่า เมื่อคณะกรรมการดิจิตัลดำเนินการ
บัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนได้ดั้ว สำนักงานการ
บัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจึงจะค่าเนินกราฟระหว่างราชอาณาจักรถือว่าเป็นเขตบัญชีรูปที่ดิน
เชิงดับในท้องที่นั้น ដื่นที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปค่าเนินการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
และบกบัญญัติมาตรา 26² วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า เมื่อประโยชน์
ในการค่าเนินการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 26³ (4) ให้นักงานเจ้าหน้าที่
-----+

¹⁻³ มาตรา 26 เมื่อได้มีพระราชบัญญัติการกำหนดเขตบัญชีรูปที่ดินใช้บังคับ
ในท้องที่ได้ดั้ว

ฯลฯ

ฯลฯ

(4) ถ้าเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะกรรมการดิจิตัล
ค่าเนินการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนได้ดั้ว เมื่อ
ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปค่าเนินการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้
ราชอาณาจักรถือว่าเป็นเขตบัญชีรูปที่ดินมีผล เป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดิน
แปลงนั้น และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้
โดยไม่ต้องค่าเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ

เมื่อประโยชน์ในการค่าเนินการบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตาม (4)
ให้นักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ และมีอำนาจในการให้เช่าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติตั้งกล่าวไว้
และให้ค่าเช่าที่ได้มากเป็นสองเท่าของภาระบัญชีรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 เป็นหนังงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าส่วนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และมีอำนาจในการให้เช่าที่ดิน อันเป็นป่าส่วนแห่งชาติตั้งกล่าวไว้ และให้ค่าเช่าที่ได้มากกเป็นของทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกอบกับมาตรา 25^๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. 2532 ที่บัญญัติว่า การกำหนดเช่าที่ดินให้เป็นเชตปฏิรูปที่ดินให้ตราเป็นพระราชบัญญัติฯ ให้กำหนดเช่าที่ดินที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งเมื่อได้มีพระราชบัญญัติกำหนดเชตปฏิรูปที่ดินไว้แล้วคับแล้ว

^๔ มาตรา 25 การกำหนดเชตที่ดินในท้องที่ใดให้เป็นเชตปฏิรูปที่ดินให้ตราเป็นพระราชบัญญัติฯ

ในพระราชบัญญัติฯ ตามวาระหนึ่ง ให้มีแผนที่แสดงเขตและระบุท้องที่ที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินแบบทักษะราษฎร์นั้นตัวชี้ แผนที่ตั้งกล่าวไว้ที่ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติฯ

การกำหนดเชตที่ดินให้เป็นเชตปฏิรูปที่ดินตามวาระหนึ่ง ให้กำหนดเชพะที่ดินที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นจะถือเป็นเขตท้องที่ต่ำลงหรืออ่าเภอเป็นหลักก็ได้ โดยให้ดำเนินการกำหนดเชตปฏิรูปที่ดินในเขตท้องที่อ่าเภอที่มีเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินปลูกขึ้นประกอบเกษตรกรรมเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอสำหรับครองสืบ หรือต้องเช่าที่ดินของผู้อื่นประกอบเกษตรกรรมอู่เป็นจำนวนมาก ตลอดจนที่มีผลผลิตต่อไร่ต่ำเป็นเกณฑ์ในการจัดอันดับความสำคัญในการกำหนดเชตก่อนหลัง ในกรณีที่ถือเป็นเขตของต่ำลงหรืออ่าเภอเป็นเชตปฏิรูปที่ดินนั้น ให้หมายถึงเฉพาะที่ดินอยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

ให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมีลักษณะสำรวจที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และวางแผนการใช้ประโยชน์ด้วยวิธีทางการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในท้องที่ทุกจังหวัดที่ราชอาณาจักร ให้เสรีจราจายในส่วนบ้านแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 27^๓ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มีผลใช้บังคับ
พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปสำรวจตรวจสอบ ปลูกหลัก หรืออุดร่องแนวและดำเนินการ
อัน ฯ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินได้

จากข้อเท็จจริงและบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เมื่อมีการประกาศใช้บังคับ
พระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว พระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเป็นเงื่อง
การกำหนดขอบเขตของที่ดินที่จะทำการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ไม่ได้มีผลเป็นการจัดกติกาป่าสงวน
แห่งชาติทันที นั้นที่ป่าสงวนแห่งชาติอ้างคงเป็นนั้นที่ป่าสงวนแห่งชาติอยู่เช่นเดิม เนื่องแต่
พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 นั้น
กฎหมายกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินใช้บังคับ
พ.ศ. 2518 เป็นผู้ดำเนินการแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวน
แห่งชาติ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีหน้าที่จะต้องกันนั้นที่ไว้ใน
กิจกรรมของกรมป่าไม้ตามความเหมาะสมของแต่ละนั้นที่ส่งคืนให้แก่กรมป่าไม้ตามมติ
คณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ต่อไป

^๓ มาตรา 27 เมื่อได้มีพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับ
ในท้องที่ใดแล้ว ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วยปฏิบัติงานร่วมกับ
พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจตรวจสอบได้ แต่ต้องแจ้งให้
เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบเสียก่อน

(2) ก่อเครื่องหมายบนเขตหรือแนวเขตโดยปักหลักหรือขุดร่องแนว
ในการพิจารณาต้องสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ในที่ดินของผู้ใด ก็ให้มีอำนาจสร้างหมุดหลักฐาน
ลงได้ตามความจำเป็น

เมื่อมีความจำเป็นและโดยสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึด
ตัวรถกันก็ไม่และกระทำการอันเกิดขึ้นที่ก่อความเสื่อมเสียต่อการสำรวจตรวจสอบได้เท่าที่จำเป็น
ทั้งนี้ ให้ดำเนินการที่จะให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับความ
เสียหายน้อยที่สุด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบที่ดินและผู้ที่เกี่ยวข้องอ่านรายความชอบ
ความสมควร

สำหรับปัญหาที่ 2 นั้น กรรมการร่างกฎหมาย คอมมที่ 6 เห็นว่า ความหมาย
ของความว่า "...เมื่อ สปก. จะนำที่ดินแปลงใช้ในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม..." มีความหมายเพียงว่า เมื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ^{ให้}
เกษตรกรรมมีความพร้อมที่จะนำที่ดินแปลงใช้ในเขตที่ประกาศในพระราชบัญชีฯ กा
กำหนด เช่นปฎิรูปที่ดินไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินแน่นอนแล้ว และสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมมีแผนงานพร้อมทั้งงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการได้กันที่ พระราชน
คุณธีกากำหนด เช่นปฎิรูปที่ดินตั้งกล่าวก็จะมีผลเป็นการเพิกถอนปางสวนแห่งชาติ เฉพาะ
ที่ดินในแปลงนั้น

2. ๒๖๖๗

(นายไมตรี ตันเต็มกวัณย์)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน 2538